

СВОБОДА

PIK SWOBODA 1918.
„СВОБОДА“
„LIBERTY“
ВІСНИК УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА СЮЖА
38 GRAND ST. JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, листівки і інші гради, адресувати до редакції „СВОБОДА“.

ESTABLISHED 1918.
„СВОБОДА“
„LIBERTY“
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 38 Grand St. Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу — „СВОБОДА“ — Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXVII. ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ., ВІСНОК, 29-го ЛІПНЯ 1918. Ч. 89. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, JULY 29, 1918. No. 89.

ПЕТЛЮРА ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З ЛЯХАМИ.

Ляцькі війська обсадили цілу східну Галичину по ріку Збруч.

Англійські політики готові признати Леніна в заміну за признанє ним незалежності Сибірі.

Револуція в Хорватії. -- Угорські большевики переломили румунський фронт.

ВІСТІ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГЕН. ПЕТЛЮРА ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРИ З ЛЯХАМИ.

Хочє разом з Ляхами вести війну проти большевців. ВІДЕНЬ, 27. липня. — Борьба між Українцями і Польськими заставила. Український фронт, ген. Семен Петлюра, вислав делегата до Познаня, яка має вести переговори в справі спільної воєнної акції проти большевців, щоб їх прогнати з України.

На польсько-українському фронті коло Бродів панує спокій. Польські війська можуть виходити з окопів і вільно продовжувати їх.

Ген. Петлюра заявив, що коли б аліанти були зрозуміли положення України і доставили їй оружжя, зуміли б вийти з Польщі в протигу одного місяця відобрати Україну від большевців. В Польщі панує переконанє, що ген. Петлюра може пізніше розпочати нову боротьбу проти Польщі.

Петлюра і його товариші протидіють як всякому вмішанню заграничних держав та послано чужий військ навіть до боротьби з большевиками, з чого можна заключити, що Українці не радо повідали б російського протибольшевицького команданта, ген. Денкіна. Українці рішучо заявляють, що вони не згодять ся на англійсько-французький план відбудовани російської держави під адміралом Колчаком.

ПОЛЯКИ ЗДЕРЖАЛИ СВОЙ НАСТУП ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

ПЕТЛЯРА ЗВЕРНУВ ВСІ СИЛИ ПРОТИ БОЛЬШЕВЦІВ. ВІДЕНЬ, 24. липня. — Польські війська, як се видає ся, заперезали наступ проти Українців. Українці звернули всі свої сили в напрямі Києва з тим наміром, щоб опанувати, коли б им повело ся в боротьбі з большевиками, повернути ся знова проти Польщі і відобрати їм східну Галичину.

ЦІЛА ГАЛИЧИНА В РУКАХ ЛЯХІВ.

Ляцькі війська заняли становища здовж Збруча. КОПЕНГАГЕН, 27. липня. — Ціла Галичина аж по ріку Збруч, яка становила границю між давньою Росією і австро-угорською монархією, знаходить ся в руках польських військ, як се доносить телеграма з Варшави до польського пресового бюра.

КУБАНЩИНА І ДОНЩИНА ПІД УПРАВОЮ СВОЇХ ВЛАСНИХ ПРАВИТЕЛЬСТВ.

КАТЕРИНОДАР, 2. липня. — Ген. Денкін не має жадної політичної, лише військової влади. Він має титул „головного команданта військ полуудово-росій“.

Катеринодар, голова автатора ген. Денкіна, є столицею Кубанщини, яка має свою автономію і власне правительство і парламент, які виконують адміністраційну контролю, признаючи ген. Денкіна лише головним командантом і співзачини з ним лише в військових справах. Тесме відносити ся також і до області донських козаків. Адміністраційна контроля ген. Денкіна простягає ся виключно на чорноморську і старопольську губернії. В останніх днях військ успішного наступу на большевців, його війська була поширена також на Крим, Катеринослав і Харків, а також на часті губерній астраханської, вороніжської і курської.

В РОСІИ.

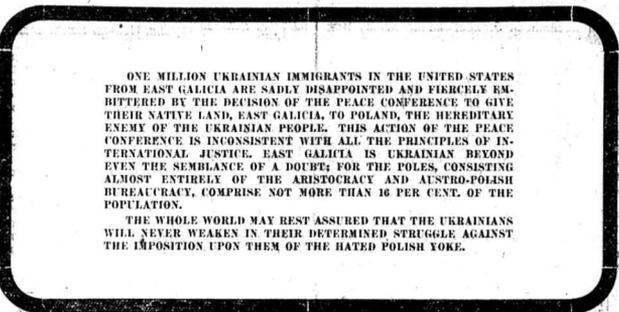
(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ПРИЗНАЮТЬ ПОВНУ ПОБУДУ БОЛЬШЕВЦІВ В РОСІИ.

Готові признати правительство Ленина в заміну за признанє ним незалежності Сибірі. ВАШІНГТОН, 26. липня. — Політичні круги в Лондоні є привнесові признати, що саветське правительство має в дійсності у своїх руках контролю над цією Росією, держави і забезпечити військовий фронт Колчака. Денкіна і прочих протисаветських правительств в Росії виказали незаломну силу саветського правительства.

Щоби ратувати ситуацію і нещадно аліантських дипломатів, в англійських політичних кругах є стремління, щоби признати саветське правительство Леніна під умислом, коли він згодит ся на утворенє самостійної сибірської держави і забезпечити військовий фронт Колчака. Денкіна і прочих протисаветських правительств в Росії виказали незаломну силу саветського правительства.

Закладити однак можливість, що Ленін не згодит ся на пропозицію аліантів і заведе самостійного опорожня россійських територій з чужинських військ.

Будьян англійський премієр жадає, щоби Росію поалишити в спокою.

ЛОНДОН, 26. липня. — Бувши англійський премієр, Евєнш прмовляючи на зборах в Еджворт, заявив, що будучи несправно російського народу. Всєкї заграничні заходи виконувать в Росії успішні спротив, тому треба Росію поалишити зовсім в спокою.

Ам. Колчак втрапив надію на помін аліантів.

МАНДЖУРІЯ, Сибір, 24. липня. — Нині прибув тут головний командант американських військ на Сибірі, ген. Грей, і

В СЕРБІИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

РЕВОЛЮЦІЯ В ХОРВАТІИ ПРОТИ СЕРБІИ.

Соціалісти стремлять до утворення югославянської республіки. ПАРИЖ, 25. червня. — Телеграми з Загребу і Грацу доносить, що в Хорватії війська розпочали тріану революцію.

ХОРВАТСЬКІ ВІЙСКА ПРОГЛОСИЛИ НЕЗАВИСИМІСТЬ ХОРВАТСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ.

Хорвати братануть ся з малярськими большевиками. ПАРИЖ, 25. липня. — Хорватські війська в Загребі проголосили незалежність хорватської республіки, як се доносить телеграма, яку одержано з Загребу, столиці Хорватії.

Юго-Славяни в боротьбі з Італійцями.

ЛЮБЛЯНА, 25. липня. — Недалеко Фюме прибуло між полудневими Славянами і Італійцями до боротьби, в якій згинуло 8 Італійських карабінерів і 4 полуднево-славянських жовірів.

Чорногорці проти Сербії.

ПАРИЖ, 26. липня. — Чорногорські правительств в урядовий звіт, який є відповіддю на жадання, поставлені Сербією, стверджує, що чорногорський народ підняв революцію проти сербських військ, які обсадили Чорногорію.

Чорногорське правительство домагає ся, щоби їй дали дозвіл вислати на мирову конференцію свого окрему делегацію та щоби сербські війська (за-

американський амбасадор, Моїс, які находить ся в дорозі до Омска, щоби на місці заанігують інформацій про дійсне положення на Сибірі і стан воєнних операцій. Се є дуже коченє, але значно співанє з причини, що армія Колчака потерпіла вже тяжке пораженє і втрадила всю територію, яку вона била здобула від большевців.

Після заняття Екатеринбургa 60 льокомотив і 4.000 возів дістало ся в руки большевців враз з поживною і воєнними матеріалами.

Приняті адм. Колчака втрадили вже надію на помін Злучених Держав і проміських симпатій з кожним днем зростають. Коли Злучені Держави хочуть задержати приязнь Росії і бізнес мусить скоро дістати. Положенє на цій Сибірі є дуже грізне.

НА БАЛКАНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Болгарі напали на Французів.

ПАРИЖ, 24. липня. — Французькі війська напали на болгарський полк, який вів ся в Паланці над Дунаєм, 22 милі на полудневий схід від Відня, як се доносить нинішня телеграма з Билгорода. Стрільниця тривала три години. Трох Французів згинуло.

Французи розоружили болгарську залозу в Софії.

ЖЕНЕВА, 24. липня. — З притини напад болгарських військ на французький полк французькі війська прибули до Софії і розоружили мішеву залозу, як се доносить румунське бюро в Берні.

Французькі війська, яким поручено було перевести сю задачу, прибули до болгарської столиці, озброєні в скорострільні гармати.

У ФІЛАНДІИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Стальберг президентом Фінляндії.

ГЕЛЬСІНГ'ФОРС, 26. липня. — Фінський сойм вибрав проф. К. Стальберга президентом Фінської республіки. Професор Стальберг одержав 143 голоси, підчас коли депутатський директор, ген. Маннергейм, лише 80.

(Проф. Карло Юго Стальберг є провідником національної поступової партії).

В АНГЛІИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

СТРАЙКИ В АНГЛІИ МАЮТЬ ПОЛІТИЧНИЙ ПІДКЛАД.

Зорганізовані робітники намагають ся диктувати правительству внутрішню і заграничну політику.

ЛОНДОН, 26. липня. — Хоч страйк англійським тимчасово поладжено, то однак небезпечна криза в Англіи все ще грізна.

Потрійний союз майнерів, робітників транспортних і землевласників робить приготуванє до голосованя в справі спільної акції, яка має на цілі здобути безпосередній вплив на внутрішню і заграничну політику Англіи.

На зборах делегатів, які заступають 2.000.000 робітників, узвешено вчерга перевести голосованє в справі проголошеня страйку, коли їх домагає не будуть сповнені. Іх домагає є салдуочі: знесенє примусової служби військової, заборона вислання військ проти саветських держав і заборона уживаня жовірів якої страйковими.

Богато членів парламенту, а також деякі члени кабінету, заявили ся за тим, щоби правительство ужило всіх можливих средств, аби не допустити до якзисвої боротьби.

На вчерашніх зборах представників робітників один з провідників отворє заявив, що обовязок льюальності для конституції юнійоні є перший ніж льюальність для конституції держави.

НА УГОРСЦІИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

УГОРСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПЕРЕЛОМИЛИ РУМУНСЬКИЙ БОЄВИЙ ФРОНТ.

Румунські війська утікають на схід. РИМ, 25. липня. — Угорські большевицькі війська переломили румунський боєвий фронт між Чонградом і Сегедіном, як се доносить нинішня телеграма з Фюме.

(Огі місцевості, Чонград і Сегедін, лежать над рікою Тисою; Чонград 70 миль, Сегедін 96 миль на полудневий схід від Будапешту).

Силу малярських большевців оцінюють на 160.000 жовірів.

ВІДЕНЬ, 24. липня. — Малярські большевицькі розпочали військові операції проти Румунів.

Аліантські офіцери звідлили війська угорської біації держав в Сегедіні, які мають спідлати з військами союзних держав проти червоної армії.

Силу угорської червоної армії оцінюють на поверх 160.000 жовірів. Вона складаєт ся з 8 дивізій, з чого 60.000 находинуть ся на боєвій лінії, а 100.000 в резерві. Крім того має вона видати кінноті в силі 1.000 людей. Зоруженє армії складаєт ся з 300 гармат, 500 машинних кулістрів, 12-цалевих мотарів, 23 літаків, 4 тяжких і 5 легких панцирних поїздів.

Чехи узвизали гр. Каролово.

БЕРЛІН, 26. липня. — Чеські власти узвизали і інтєрв'ювати в Празі бундшту угорського премієра гр. Михайла Каролово, як се доносить берлінська нарисоп, „Фосіше Цайтунг“.

Аліанті обіцяють Малярам поживну, коли простверт Белоу Куна.

ПАРИЖ, 26. липня. — Головна рада мирової конференції рішила нині поопудити вислати

Копальні в Англіи ушкоджені.

ЛОНДОН, 26. липня. — Усуненє морківів, які були заняті помпованєм води з копальні в окоузі Фортшір, мало страшний наслідок; деякі копальні з'єзали зовсім знищені. Богато давних шахт вода так знищила, що вони стали безутичними. Нинішні дасть ся врятувати, але направи будуть вимагати кілька місяців праці.

Підчас революції вимурдувано 800 Єгиптян.

ЛОНДОН, 24. липня. — Підчас останніх заворушень в Єгипті 800 Єгиптян убито і 1.600 ренено, як се подає урядовий звіт ген. Алєні.

В політичних кругах передвиджують можливість оружної розправи між робітниками і правительством.

Копальні в Англіи ушкоджені. ЛОНДОН, 26. липня. — Усуненє морківів, які були заняті помпованєм води з копальні в окоузі Фортшір, мало страшний наслідок; деякі копальні з'єзали зовсім знищені. Богато давних шахт вода так знищила, що вони стали безутичними. Нинішні дасть ся врятувати, але направи будуть вимагати кілька місяців праці.

Підчас революції вимурдувано 800 Єгиптян.

ЛОНДОН, 24. липня. — Підчас останніх заворушень в Єгипті 800 Єгиптян убито і 1.600 ренено, як се подає урядовий звіт ген. Алєні.

НА УГОРСЦІИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 28, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

УГОРСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ПЕРЕЛОМИЛИ РУМУНСЬКИЙ БОЄВИЙ ФРОНТ.

Румунські війська утікають на схід. РИМ, 25. липня. — Угорські большевицькі війська переломили румунський боєвий фронт між Чонградом і Сегедіном, як се доносить нинішня телеграма з Фюме.

(Огі місцевості, Чонград і Сегедін, лежать над рікою Тисою; Чонград 70 миль, Сегедін 96 миль на полудневий схід від Будапешту).

Силу малярських большевців оцінюють на 160.000 жовірів.

ВІДЕНЬ, 24. липня. — Малярські большевицькі розпочали військові операції проти Румунів.

Аліантські офіцери звідлили війська угорської біації держав в Сегедіні, які мають спідлати з військами союзних держав проти червоної армії.

Силу угорської червоної армії оцінюють на поверх 160.000 жовірів. Вона складаєт ся з 8 дивізій, з чого 60.000 находинуть ся на боєвій лінії, а 100.000 в резерві. Крім того має вона видати кінноті в силі 1.000 людей. Зоруженє армії складаєт ся з 300 гармат, 500 машинних кулістрів, 12-цалевих мотарів, 23 літаків, 4 тяжких і 5 легких панцирних поїздів.

Чехи узвизали гр. Каролово.

БЕРЛІН, 26. липня. — Чеські власти узвизали і інтєрв'ювати в Празі бундшту угорського премієра гр. Михайла Каролово, як се доносить берлінська нарисоп, „Фосіше Цайтунг“.

Аліанті обіцяють Малярам поживну, коли простверт Белоу Куна.

ПАРИЖ, 26. липня. — Головна рада мирової конференції рішила нині поопудити вислати

Чеські легіонери машинують на Празі.

ПАРИЖ, 27. липня. — Непотвержені вїсті з Відня доноєть, що чеські легіонери машинують на Празі, щоби повалити чеське правительство і встановити диктатуру.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1933

JOSEPH STETKIEWICZ, Chief editor, ANDREW SAIWA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1931, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1932.

Subscription table with columns for United States, Foreign, and Single copy prices.

Address: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J. Telephone: 461-1111. Telegrams: SVOBODA.

ЗБИРАЙТЕ СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА 100.000-НИЙ ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ!

ОСНОВАНЕ УКРАЇНСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО БЮРО В НЬЮ ЙОРКУ.

Коли конгресмен Джеймс А. Геміл приїхав до Злучених Держав з Парижа, перші його слова були отієї Америки...

Також і професор Михайло Грушевський дуже радий був, що американські Українці так швидко борються за Україну...

Український Народний Комітет вже давніше приготував справу основи українського інформаційного бюро в Нью Йорку...

Крім того до бюро приступили Д. Олександр Неприцький-Грановський, який тому дає поки сільській школі в стейті Колорадо...

Постійно в Інформаційному Бюро буде працювати також Д. Юрій Д. Андрійко, студент коломбійського університету в Нью Йорку...

Сі члени Українського Інформаційного Бюро мають дізнатися і запитати до праці помічників і співробітників зможуть Українці в Америці...

У. Н. Комітет одержав відомості, що польське правительство Падеревського і мовослов Коляча зачали спільну акцію проти промисловця в Польщі...

Підприємство працює У. Н. Комітет грошем, щедрами і постійними жертвами, але праця не стала в половині дороги, в половині боротьби за волю галицької України...

Український Народний Комітет. Чи є у вашій місцевості Відділ У. Н. Союзу? Як нема, то кожний співдилок Українці повинні постаратися, щоб заснувати його.

ПОМІЧ ДЛЯ ПРАЦІ ПРОФ. ГРУШЕВСЬКОГО В ОБОРОНІ УКРАЇНИ.

Дня 19. с. м. одержав о. Петро Понятишин, голова Українського Народного Комітету в Злучених Держав, каблетраму від проф. Михайла Грушевського з Парижа в справі помочі на французькій й англійській публікації в оборону українського народу.

Телеграма звучить: Paris, July 19, 1931. Петро Понятишин, Ukrainian National Committee, 70 Fifth Avenue, New York.

Вибрав правління створеного актуальною Комітетом Українським Народним Комітетом в Злучених Держав, який має на меті захистити інтереси українців в Польщі...

Український Народний Комітет в Злучених Держав, який має на меті захистити інтереси українців в Польщі...

По одержанні ск. каблетраму о. Петро Понятишин скликав надзвичайне засідання У. Н. Комітету на четвер, 24. с. м., на якому ухвалено одностайно вислати з Фонду оборони Галичини акцію проти проф. М. Грушевського...

Ухвалено суму і желання переслати на другий день до Парижа телеграфічно. Український Народний Комітет сповнило свою першу задачу, послынаючи беззастовично першу поміч на руки найбільшій українській патріотки, котрому зможу наш народ вважати слушно батьком України...

Український Народний Комітет сповнило свою першу задачу, послынаючи беззастовично першу поміч на руки найбільшій українській патріотки, котрому зможу наш народ вважати слушно батьком України...

У. Н. Комітет готовий і на даліше до помочі на сю велику ціль у тяжкій вивольній боротьбі нашого народу і тому відзначає і спеціально дає всіх українських товариств і до всіх українців і українців разом і зокрема, щоб в найближчий час послышити і з обильними жертвами на Фонд оборони Галичини...

Наші притлумі Литовці в Злучених Держав, хоч менш численні від Українців, так само борються за Україну, а зокрема за Польщу, що стала шораз сильнішою та весторонньою...

Зноваче Польки в Злучених Держав зложили для Падеревського на його робітничу політику супроти України і Литви понад мільон доларів. Чиж Українці мають бути останні? Чи наш відпір проти польського нападу не має бути ще сильнішим від того нападу?

Пам'ятаймо, що без грошей годі вести боротьбу проти польського нападу. І складаймо гроші, яко одному терпущу амуніцію проти заборчої Польщі.

В Нью Йорку, дня 26. липня 1931. ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В З. Д.: о. Петро Понятишин, голова; Семен Ялошевський, заступник голови; Володимир Б. Лотоцький, секретар; Михайло Шагренський, касир; Константин Кирвич, член Екзекутиву.

ЗІДІ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ ПАРТІЙ.

Недавно відбувся у Станиславові краєві делегатський зїзд трьох галицько-українських політичних партій: радикальної, національно-демократичної й соціально-демократичної, щоби відновити свою діяльність на нових основах і пристосувати її до теперішніх умов.

Першим з черги був зїзд української радикальної партії, що відбувся ся дня 22 і 23. марта при співучасті сотні делегатів з двайцять кількох повітів Галичини. Найбільше часу на зїзді присвячено обговоренню політичних питань і земельної справи...

Політична партія стареться ся забезпечити вільність України та республіканський форму її правління. Тому підтримує вона скріпле оновлення української армії та старість-меть ся ухвалити конституцію України, в котрій основним законом установлено би такі засади: а) суверенет Української Народної Республіки...

Найбільше часу на зїзді присвячено обговоренню політичних питань і земельної справи. Земельна справа була предметом найбільшого інтересу, бо вона стосується до життя кожного українця. Земельна справа була предметом найбільшого інтересу, бо вона стосується до життя кожного українця.

В земельній справі ухвалено вислатися великої посольства та церковних і монастирських земель. Зїзд з'явив ся також за своєю метою торговельно-промислової діяльності. Діяв зїзд осудом повесдене д-ра Трильовського, який скликав до Коломиї окремий радикальний конференцію і вибрав там управу парії.

Виклики серед бурлячих оплесків прийнято таку резолюцію: Діяв зїзд осудом повесдене д-ра Трильовського, який скликав до Коломиї окремий радикальний конференцію і вибрав там управу парії.

Дня 29. марта зачас ся надзвичайний Народний Зїзд Української, національно-демократичної партії, на який явив ся також державний секретар Української Народної Республіки на фронті за запротестовано проти наслідств Румунів на Буковині. Рішено, щоб ексекутива партії випрошала проект партійної організації, опертой на основах демократичного виборчого права й відновлена видане часописи „Свобода“.

Зїзд одержав привіт з Наддніпрянщини від центрального комітету Української Народної Республіканської Партії, підписаний Олександром Ковалевським. Центральний Комітет, гонимий державною владою, виступив проти партійних діячів, які виступили на зїзді в підтримку „Народного Комітету“ до якого увійшли представники в Наддніпрянській Україні: Мик. Богун і Віктор Андрієвський. Головою комітету вибрано д-ра Горбачевського. До Президії Народного Комітету належать ще: заступники голови Тимарко Стрелько і Омелян Попович (з Буковини), секретар др. Роман Перфєвський і Степан Бляж та скарбник др. Іван Курков.

Перших двох квітків відбувся у Станиславові зїзд української соціал-демократичної партії, одначе про нього не маємо ближніх вїстий.

Позатим дня 30. і 31. марта відбувся у Станиславові селянсько-робітничий (трудовий) зїзд під проводом д-ра Яковича, Гробицького, Осетюка, Галіцького й Оршучка. На тім зїзді було одо делегатів, котрі мали увійти до Української Національної Ради.

„СОВІЗНИКИ“ (З часописи „Шах“, Зальцверде, Німеччина, 28. червня 1931).

Сими днями принесли німецькі газети вїстку, що між Польщею і Росією існують вільні політичні порозуміння. Сї порозуміння Польща мала відносно до більшовицької і до Колчаківської Росії.

Коли Колчак робить західки, щоби створити з Польщею спільний фронт проти більшовицької, Польща рівночасно не соромиться ся змовлятися з більшовицями. Так, як доносить газета „Польська правда“ з Варшави, польський урядовий міністерський й польський представництвами. Але, вводячи в побродішні сіх переговорів, ми хочемо ствердити тільки те, що однієї однієї другої сторони не догорі й принципі (засади). Ми одорого лише й імперіалістичній (заборній) забавкою, бо як з другою боку Польща (яку підтримує аліянція) не бачить бодь польської Росії, тільки більшовицьку Україну, так з другою боку більшовицька Росія (яку обороняють аліянція) не бачить буржуазної Польщі, тільки „буржуазну“ Україну.

Для нас одже важно ствердити, що поняття „буржуазія“ або „большовицтво“ се для наших вїдносин не тільки не єдиною думкою. Коли ходити о її власні інтереси, то можна більшовицями змовлятися ся з буржуазією, а буржуазія з більшовицями. (З часописи „Шах“, 28. червня 1931).

ПОЛЬСЬКА „СТАТИСТИКА“

Польські вїстий, установлені у сїдній Галичині, зачали перекладати таї сіх людських щоби застрашати польськими варварствами Українців присудувати признатися за Польки. Польки вживають для цього всіх можливих способів. Інтелігенцію арештують, інтернують або побивають; селян тероризують та записують за Польки або Москаль.

Щоб як найменше виказати Українців, Польки видамували на руки польським зрядам бо і до всіх українських націй. Отже український Державний секретар Польки, Бейкер і т. д. Жидам заборонено признатися до жидівської нації, а хто-б поважив ся се зробити, того арештують та інтернують. Таким способом думають Польки оправдати свою претенсію на Галичину і Україну.

З другого боку Польки „працюють“ коло аліантської місї, що прибула до Станиславова дня 19. червня, щоби, як кажуть польською донесене, „проверити положенє краю під українською окупацією“. На чолі сїх місї, до якої належить французький підполковник Деналі й австрійський полковник Перей, стоїть бувшиний австрійський генерал Поляк граф Лямзас, а члени сїх місї сї „прихильності“ до Українців. Місію приймали святочено (я се Польки вміють робити), поміч місї розпитувала цілий ряд інших представників різних верств людяности. (З часописи „Шах“, 28. червня 1931).

КУРСИ ДЛЯ НЕПИСЬМЕННИХ. УТЕЧА УКРАЇНСЬКИХ ЖОВІРІВ ДО ЧЕХІЙ.

З посліднього рапорту Бюро Народного Комітету в Румчові показує ся, що в 2-му кварталі цього року в Польщі, об'ємом яких 12.000 шкід, дають ся неписьменні, маючі можливість науки читання, писання й української мови. Перші курси української мови почалися в Польщі, звичайно з наукою три рази на тиждень, кожну годину по дві години. Курси відбуваються денні й вечірні.

Між ними при кінці червня (28-го числа) в Польщі було 772 вечірних і 68 денних курсів для неписьменних. Записаних було 15.874 учеників, з того 11.854 учеників. Статистика тих 166 шкід показує, що учеників було всього віку, від 18 до 60 літ, найріжніший порід і національностей — навіть Афганці, Аргентинці, Єгиптяни, Фінляндці, Курети, Алябанди, Фінляндці, Естонці, Гіндуї, Мексиканці і інші.

Найбільше користали з науки в тіх школах Галицькі (1.499), Польські (1.292), Португальські (684), уржійські Американці (630). Статистика показує, що в 15 українців, 1 Русина, 2 „Галишівців“ і Буковинців.

Наша газета є присвячена робітничій справі. Додає судьба нашого робітника лежить нам на серці передвілля. Не добас о змен, тільки то здох добро, мученику праці! — Пренумеруйте „Свободу“! („Свобода“, число 1-ге, 15. вересня 1931).

ПОДАКА І ПРОСЬБА УКРАЇНСЬКОГО СІРОТИНЦІ В ФІЛДЕЛЬФІ.

До Хвальноного Головного Уряду Українського Народного Союзу в Джерсі Сіті, Н. Дж.

На руки Високоповажаного Пана С. Ялошевського, фін. секретаря.

Хвальноного Головного Уряду! Отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української Народної Союзу на 1919 рік, а другого чека на \$1.352,58, яко жертву зібрання польових членів Українського Народного Союзу. Ми висказуємо отримав маємо честь потвердити одержане двох чеків: одного на \$500, яко жертву від Хвальноної Організації Української

